

CON THÂN YÊU

Con thân yêu,

Mấy năm trước đây, mẹ có viết cho con một lá thư với một niềm mong ước là con tuy sinh trường và lớn lên trong khuôn khổ của văn hóa và giáo dục Hoa Kỳ, nhưng con sẽ dành đôi chút thì giờ để tìm hiểu về văn hóa Việt Nam. Mẹ đã hy vọng con sẽ nói và đọc tiếng Việt mỗi ngày một giỏi hơn. Mẹ thật vui sướng khi con đã nghe lời mẹ. Cuộc sống ở Hoa Kỳ của mẹ con ta đều quá bận rộn ít khi cho mẹ con mình có thì giờ tâm sự với nhau. Mẹ nhớ lại một câu hỏi của con trong dịp con về nhà vào dịp lễ. Mẹ con ta cùng xem cuốn album gia đình của nhiều năm qua và con chợt hỏi mẹ một câu làm mẹ bất ngờ nhưng thích thú. Con muốn được biết đến một khung trời, một khung cảnh Việt Nam thuần túy, nơi đó mẹ của con đã sống và lớn lên, con muốn biết những kỷ niệm nào đã ghi sâu đậm trong lòng mẹ thuở xa xưa ở Việt Nam.

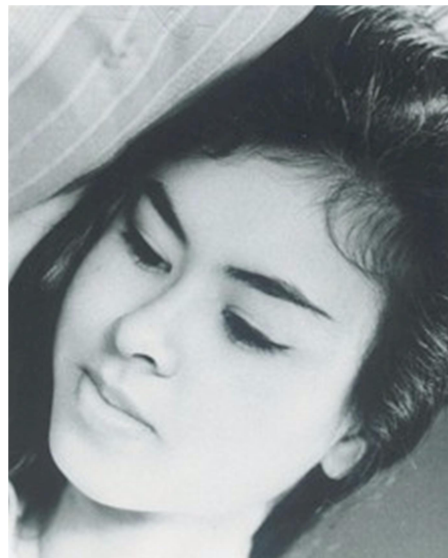
Tôi nay không hiểu vì sao mẹ chợt nhớ lại điều con đã hỏi mẹ. Có lẽ đĩa CD với những bản nhạc tiền chiến ở Việt Nam đã đưa mẹ trở lại dĩ vãng. Nói chung cuộc đời của mẹ từ thuở ấu thơ cho đến khi bước chân ra đời đều bị ảnh hưởng nhiều bởi chiến tranh. Do đó tuổi hoa niên, tuổi học trò, tuổi ô mai đã không còn là cái tuổi thần tiên thực sự. Chiến tranh gần như liên tục, lúc nào cũng như một cơn giông tố đe dọa mọi người.

Về Đời sống của mẹ lúc còn nhỏ ở VN chắc chắn có nhiều điều khác lạ so với đời sống của các con ở Hoa Kỳ. Mẹ nói ra chắc con khó lòng hình dung ra được cuộc đời niên thiếu của mẹ.

Kỷ niệm đầu tiên đáng nhớ nhất của Mẹ đó là lúc Mẹ khoảng 5 tuổi, đất nước loạn lạc, nhiều gia đình phải tạm rời thành phố, tản cư về miền quê để tránh bom đạn. Mẹ không đi bộ được xa, bà ngoại đã phải mượn người gánh Mẹ. Mẹ ngồi vào một bên thúng, còn bên kia thúng chị của Mẹ ngồi. Người đàn bà để cây đòn gánh trên vai của bà ta, hai đầu đòn gánh là 2 cái thúng, bà ta vừa đi vừa như chạy. Cái thúng lắc lư theo nhịp chân của người gánh làm mẹ sợ hãi, muốn khóc mà không dám khóc. Vào một ngày khác, nơi đó bà Ngoại không mượn được người gánh, Mẹ phải đi bộ, người thì đông đúc, chen chúc nhau đi trên một con đê nhỏ bé, dưới bờ đê nước sông chảy cuộn cuộn. Chẳng may có một cô gái lưng vác bọc quần áo đi tới gần Mẹ, bỗng nhiên cô ta lách lên để đi phía trước, đụng ngay Mẹ, làm Mẹ té lăn xuống bờ đê. Với phản ứng tự nhiên mẹ đã nắm được đám cỏ rậm rạp mọc trên bờ đê nhờ vậy mẹ đã không rơi xuống sông. Khi được kéo lên, mẹ sợ quá, chỉ còn biết khóc trong vòng tay siết chặt của bà ngoại.

Đời sống được an bình hơn khi gia đình trở về thành phố và mẹ được đi học trở lại.

Kỷ niệm đáng nhớ thứ hai là thời gian sinh sống ở Hà Nội đã để lại vào ký ức của mẹ biết bao kỷ niệm của tuổi hoa niên. Mẹ vẫn hình dung được những hình ảnh thơ mộng của Hà Nội ngàn năm văn hiến với 36 phố Phường, nào hồ Hoàn Kiếm với huyền thoại tháp rùa thần Kim Qui, nào hồ Trúc Bạch, chùa Một Cột, đền Quan Thánh, v.v. là những nơi mà Mẹ và các bạn của Mẹ đã từng tụ tập đi chơi cùng với nhau qua sự tổ chức của nhà trường. Làm sao quên được những ly kem chanh thơm phức mùi chanh tươi mát rượi mùa hè nóng bỏng, những đĩa thịt bò khô cay ngọt, những chiếc bánh tôm nóng hôi giòn tan.

Minh Thảo thuở nữ sinh

Hàng ngày đi học Mẹ và các bạn Mẹ thường đi bộ chung cả nhóm với nhau không người đưa đón dù lúc đó mẹ và các bạn đang học tiểu học, vì phố phường ở Hà Nội rất ngắn từ phố này qua phố kia quốc bộ chỉ vài phút đồng hồ. Nhất là thời đó rất thưa thớt xe hơi, mọi người qua lại rất vắng vẻ, không đông đúc. Đường xá rất sạch sẽ và an ninh.

Kỷ niệm thứ ba là kỷ niệm đã làm Mẹ buồn nhiều hơn vui, đó là năm 1954, đất nước Việt Nam bị chia đôi đã làm chia rẽ ly tán rất nhiều gia đình, kẻ đi người ở lại. Gia đình mẹ cũng như phần lớn những gia đình khác di cư vào miền Nam Tự Do, trù phú. Mẹ không còn gặp lại những người bạn cũ thân yêu của Mẹ nữa và tới bây giờ không biết Mẹ gặp lại bạn của mẹ hay bạn Mẹ gặp lại Mẹ có còn nhận ra nhau nữa không? Đã qua hơn nửa thế kỷ rồi.

Khi đặt chân tới thành phố Sài Gòn được mệnh danh là Hòn Ngọc Viễn Đông của Việt Nam, Mẹ đã may mắn được đặt chân vào ngưỡng cửa của trường Nữ Trung Học GIA LONG, là một ngôi trường lớn nhất và nổi tiếng nhất của Sài Gòn thuở ấy mà các cô gái ai cũng mơ ước được theo học. Sự lựa chọn thi cử để được vào học phải qua một kỳ thi chọn lựa cũng gắt gao và những kỷ luật của trường cũng rất nghiêm khắc. Nhờ vậy trường Gia Long đã đào tạo ra rất nhiều nhân tài, những phụ nữ đảm trách nhiều nhiệm vụ trong các lãnh vực khác nhau.

Tuy nhiên mẹ vẫn giữ tinh thần Tôn Sư Trọng Đạo dù một thời đã nem nẹp sợ hãi.

Mẹ vẫn nhớ mãi cái cảnh náo nhiệt nơi sân trường. Các nữ sinh áo dài trắng tùm tùm năm tùm ba dưới các hàng cây rợp bóng, hoặc ngồi trên những bãi cỏ xanh nói cười giòn giã bên nhau. Vào cuối năm học, khi các hàng cây Phượng Vĩ bắt đầu trở bông đỏ thắm, báo hiệu mùa hè đến. Đó là lúc Mẹ và các bạn của mẹ bắt đầu tặng ảnh và viết cho nhau một vài hàng chữ ngắn ghi lại cảm tình, nỗi nhớ nhung trên các cuốn sổ nhỏ gọi là tập Lưu

Bút Ngày Xanh. Các tập Lưu Bút này về nội dung tương tự như cuốn Yearbook của các con, nhưng hình thức thật sơ sài.

Dù đã sắp bước chân vào ngưỡng cửa đại học, các bạn của Mẹ cũng như Mẹ vẫn không được trang điểm phấn son. Ăn mặc phải gọn gàng tươm tất, tóc tai phải chải gọn ghẽ không bù xù. Có một vài nữ sinh đã phạm những điều này khi gặp Giáo Sư khó tính đã bắt lên đứng trước mặt mọi người trong lớp để khiển trách.

Ngay như có bạn trai cũng phải giấu giếm không lộ diện trước công cộng. Đó là thể hệ của Mẹ, còn như thể hệ của bà nội bà ngoại các con lại còn khắt khe hơn thế nhiều. Đó cũng là những phong tục cổ xưa của Việt Nam thời bấy giờ.

Khi mẹ theo học Đại Học Luật Khoa, trường không đủ chỗ ngồi cho các sinh viên tới nghe giảng. Mẹ và các sinh viên khác đã phải dậy sớm trước giờ dậy cả tiếng đồng hồ để giữ chỗ, nhiều sinh viên không có chỗ phải đứng la liệt chung quanh phòng rất khó khăn để lấy note. Mẹ phải ghi chép lời giảng dạy của giáo sư rất nhanh và ngắn gọn như tốc ký để lấy bài về tự học chứ không có đầy đủ sách vở hay tài liệu như các con ở Mỹ. Nhiều lần mẹ đi trễ đã may mắn được mấy nam sinh viên tử tế nhường chỗ ngồi nên lần nào đi học mẹ cũng có chỗ ngồi ghi chép thoải mái.

Có nhiều sinh viên vì hoàn cảnh khó khăn phải đi làm để sinh sống đã không tới trường thường xuyên nên phải mua lại những ghi chú lời giảng của Giáo Sư do một vài sinh viên khác ghi chép rồi quay lại trên giấy roneo để bán cho những sinh viên nào không có thì giờ tới trường. Mấy sinh viên làm những công việc này gọi là Lái Cua. Tức là người bán bài vở. Chữ Cua xuất xứ từ chữ Cours của tiếng Pháp.

Đã có một vị giáo sư của trường luật muốn kiểm soát xem sinh viên viện nào thường xuyên đến lớp học nên khi vào vấn đáp, ông đã bắt các sinh viên phải xuất trình bài vở mà họ đã ghi chép ở trường để tùy theo vào đó cho điểm cao hay thấp.

Thi cử ở Việt Nam thời đó rất khó khăn không có các câu hỏi trả lời đúng sai, thường là một đề tài tổng quát.

Tình thầy trò ở Việt Nam thời của mẹ không được thân thiện, gần gũi, cho nên học trò cảm thấy xa cách với thầy cô. Trái lại ở Mỹ học trò, sinh viên được tự do, thoải mái bàn luận với thầy cô về những đề tài đang học. Tình thầy trò ở Mỹ rất thân mật và bình thường, thầy cô ở Mỹ rất tôn trọng ý kiến của học trò. Còn ở Việt Nam cũng như ở các nước Á Đông sự giáo dục rất nặng về lý thuyết và học trò không có phương tiện để tham khảo những thắc mắc về những đề tài theo học.

Thời của mẹ chương trình dạy học rất thiếu thốn, không đầy đủ tiện nghi đã làm giảm bước tiến thân của các giới trẻ thời bấy giờ, nhất là những gia đình nghèo. Nếu so sánh

những phương tiện tân tiến ở Mỹ như các con đã thụ hưởng thật là cả một trời một vực khác nhau nếu so với Việt Nam.

Kỷ niệm thứ tư cũng là một kỷ niệm khó quên của mẹ. Tuy theo học đại học Luật Khoa, nhưng thực sự mẹ muốn sống một cuộc đời có dịp bay nhảy nhiều hơn, được đi ra nước ngoài để mở rộng thêm tầm mắt.

Hồi mẹ còn nhỏ mẹ thích thú đọc những bài mô tả về những thành phố lớn trên thế giới. Mẹ cầu mong sao có dịp được đặt chân tới những nơi mơ mộng đó. Một hôm chị bạn thân của mẹ cũng học luật trước mẹ làm ở văn phòng hành chính của Air Việt Nam cho mẹ biết có cuộc thi tuyển Tiếp Viên Hàng Không. Mẹ vội ghi tên ngay và mẹ đã trúng tuyển. Nhưng sau khi thực sự đi bay mẹ thấy nghề này cũng có nhiều sự nguy hiểm vì máy bay của Air Việt Nam hồi đó mua và mượn của Đài Loan rất cũ nên hay bị trục trặc. Chỉ có các đường bay quốc tế mới có máy bay lớn và mới. Đôi khi mẹ đã gặp phải cái cảnh máy bay bị trục trặc trong những chuyến bay quốc nội.

Lần đáng ghi nhớ nhất là lần mẹ làm việc trên chiếc DC 4 từ Sài Gòn đi Đà Nẵng Khi máy bay đáp xuống phi trường thì thắng không ăn, nên ban cấp cứu đã quăng những giầy cáp bằng sắt để giữ máy bay lại đã làm một bánh xe của máy bay bị gãy. Phi Trường đã nhanh trí cho máy bay chạy trên sân cỏ sát ngay phi đạo nên bụng máy bay đã xục xuống đất, và dừng lại. Xe cứu hỏa, xe cứu thương bóp còi inh ỏi, rầm rộ chạy tới giúp mọi người thoát khỏi máy bay để tránh hỏa hoạn. Cảnh tượng đó không khác gì những cảnh phi cơ lâm nạn chiếu trên màn ảnh.

May mắn tất cả hành khách và phi hành đoàn đều an toàn, chỉ có vài người bị thương nhẹ.

Mẹ cảm ơn Thượng Đế đã cho mẹ thoát khỏi tai nạn này.

Trong lòng mẹ thật bối rối và sợ hãi nhưng mẹ vẫn phải cố gắng bình tĩnh trấn an hành khách và giúp họ để tránh cảnh xô đẩy nhau. Mẹ tiếp tục làm việc cho tới khi lập gia đình với Bố của con.

Mẹ rất vui khi thấy trong con dù đã trưởng thành trong xã hội Hoa Kỳ nhưng vẫn tiềm ẩn mỗi lưu tâm tìm hiểu gốc gác Việt Nam của con. Mẹ mong rằng với thời gian con sẽ tìm được cái mà con mong muốn. Hy vọng rằng ở nơi con sẽ có một sự hòa hợp của hai văn hóa Koa Kỳ và Việt Nam, trong cái thể thăng bằng và bổ túc cho nhau cái tinh hoa của

hai nền văn hóa. Niềm ước mơ này có quá cao xa hay không, mẹ ước mong là không, vì mẹ tin vào con, con đã chứng tỏ con đã bước đi một bước khá dài, mẹ con ta ngày nay đã có thể tâm sự với nhau bằng tiếng Việt. Đó là điều mà Bố Mẹ vô cùng thích thú và hãnh diện.

Mẹ luôn cảm tạ Thượng Đế đã ban phước lành cho gia đình chúng ta được đoàn tụ sinh sống ở Mỹ một nước Tự Do Dân Chủ đứng đầu thế giới.

Mẹ của con,
Minh Thảo Elizabeth Hoàng

Nguồn: Internet eMail by Minh Thảo Elizabeth Hoàng chuyển

Đăng ngày Thứ Ba, May 2, 2023
Cập nhật ngày Thứ Hai, May 8, 2023
Cập nhật ngày Thứ Bảy, May 6, 2023

Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐIND, QLVNCH